

FOCUS

Report

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ & ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
«ΕΛΛΑΔΑ 2.0» ΚΑΙ ΕΣΠΑ 2014-2020 / 2021-2027

ΕΝΑ

Ινστιτούτο
Εναλλακτικών
Πολιτικών

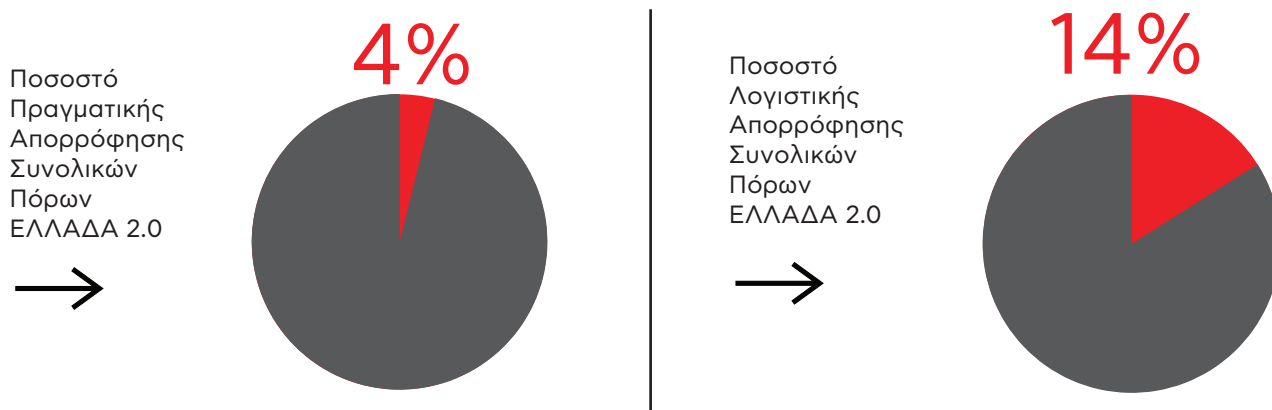
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΟΨΗ.....	1
1 ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ «ΕΛΛΑΔΑ 2.0».....	5
1.1 Εισροές – Εκταμίευση Δόσεων Σχεδίου.....	5
1.2 Εκροές - Δαπάνες Σχεδίου	6
1.2.1 Μη Επιστρεπτές Ενισχύσεις (Επιχορηγήσεις).....	6
1.2.2 Δάνεια.....	8
1.2.3 Δάνεια – Ειδικά Θέματα.....	9
1.3 Εντάξεις Έργων – Φυσικό Αντικείμενο Σχεδίου.....	15
1.4 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του «Ελλάδα 2.0»	15
2 ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΠΑ 2014 – 2020.....	17

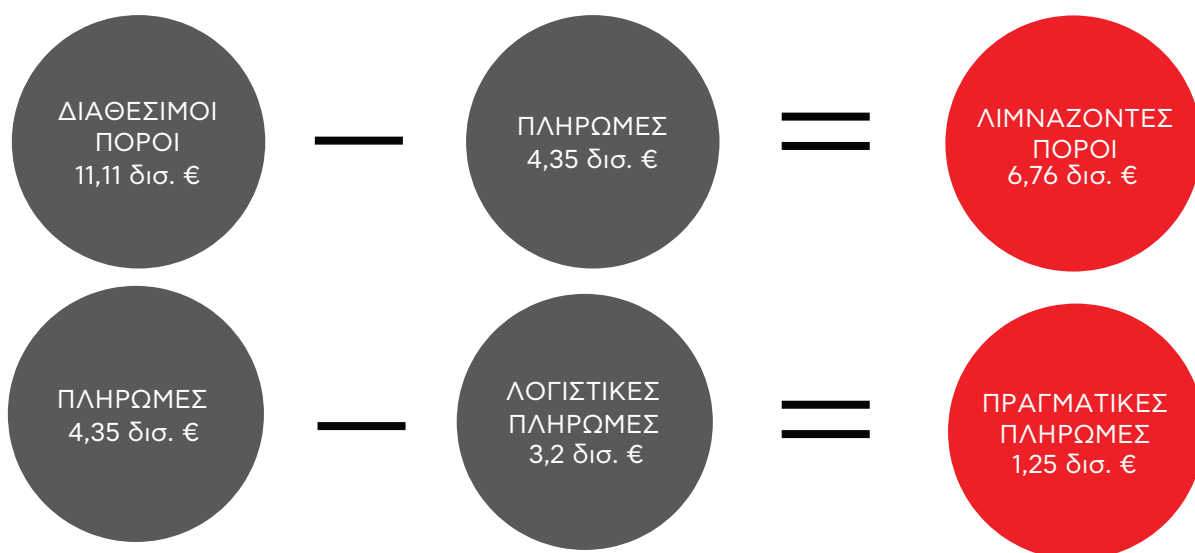
ΣΥΝΟΨΗ

ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΑ – ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΑ

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΜΕΧΡΙ 31.12.2022

ΛΙΜΝΑΖΟΝΤΕΣ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΜΕΧΡΙ 31.12.2022

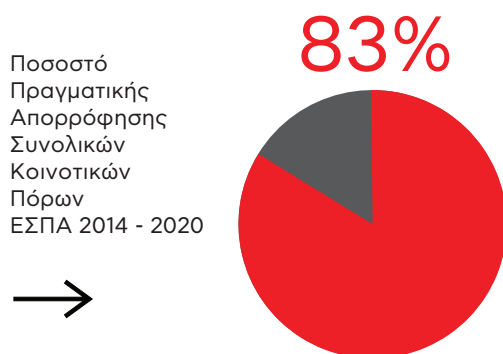

- Οι Πληρωμές του Ταμείου μέχρι και 31.12.2022 υπολογίζονται σε 4,35 δισ. ευρώ και περιλαμβάνουν Λογιστικές Πληρωμές 3,2 δισ. ευρώ και Πραγματικές Πληρωμές 1,25 δισ. ευρώ. Με βάση τα παραπάνω, η πραγματική απορρόφηση των συνολικών πόρων του «Ελλάδα 2.0» υπολογίζεται σε 4% ενώ η λογιστική απορρόφηση σε 14%.
- Με τον όρο λογιστικές πληρωμές νοούνται οι (ενδιάμεσες) μεταφορές μεταξύ λογαριασμών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στην Τράπεζα της Ελλάδας και όχι πληρωμές προς τους δικαιούχους των δράσεων και έργων. Οι λογιστικές πληρωμές (περισσότερο γνωστές ως «παρκάρισμα πόρων») δεν συμμετέχουν στον υπολογισμό του ΑΕΠ και δεν έχουν επίπτωση στην πραγματική οικονομία.
- Με βάση την επεξεργασία του ΕΝΑ που βασίζεται σε αναλυτικό πίνακα πληρωμών ανά έργο, οι λογιστικές πληρωμές εκτιμώνται περίπου σε 2 δισ. ευρώ για το σκέλος των επιχορηγήσεων και 1,2 δισ. ευρώ για το σκέλος των δανείων.
- Το ύψος των πόρων που λιμνάζουν -πόροι που έχει στη διάθεσή της η χώρα και δεν έχουν ενεργοποιηθεί μέσω δράσεων και προγραμμάτων- παραμένει ιδιαίτερα υψηλό στα 6,76 δισ. ευρώ.

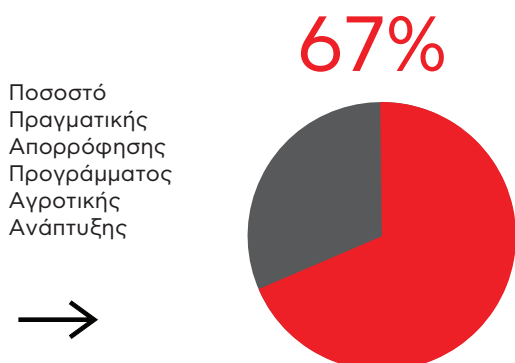
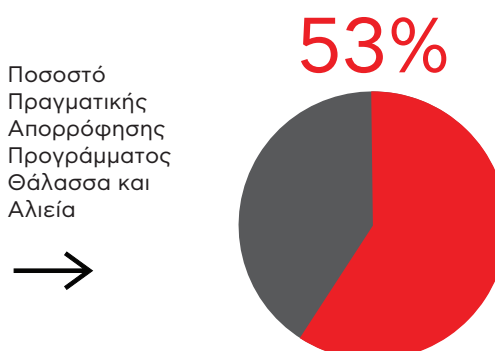
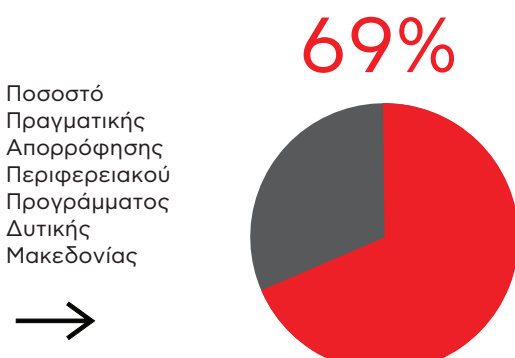
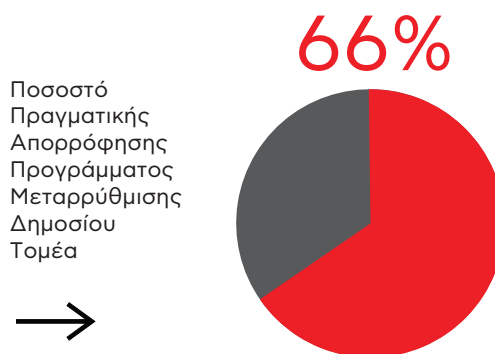
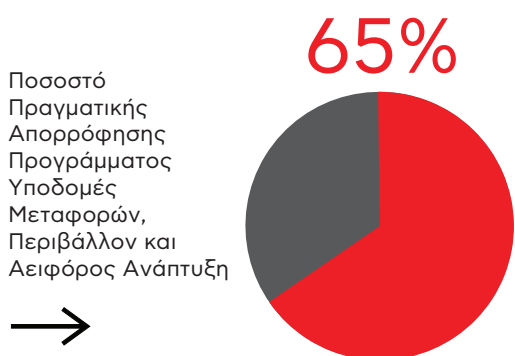
ΕΣΠΑ 2014 – 2020

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΑ – ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ ΠΡΙΝ ΤΗ ΛΗΞΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΜΕΧΡΙ 31-12-2022

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕ ΑΥΞΗΜΕΝΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΑΠΩΛΕΙΑΣ ΠΟΡΩΝ

- Η συνολική πραγματική απορρόφηση όλων των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, πλην του ΠΑΑ, μέχρι τέλος του 2022 ήταν 83%. Επομένως απαιτείται εντός του 2023, τελευταία επιλέξιμη χρονιά, απορρόφηση ενός σημαντικού ποσοστού της τάξης του 17% των πόρων, που αντιστοιχούν σε περίπου 3,2 δισ. ευρώ κοινοτικής συνδρομής.

Προγράμματα υψηλής επικινδυνότητας απώλειας πόρων:

- Πρόγραμμα Υποδομών Μεταφορών και Περιβάλλον απορρόφηση 65%.
- Πρόγραμμα Μεταρρύθμισης Δημοσίου Τομέα απορρόφηση 66%.
- Πρόγραμμα Θάλασσας και Αλιείας μόλις 53%.
- Περιφερειακό Πρόγραμμα Δυτικής Μακεδονίας απορρόφηση 69%.
- Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης απορρόφηση 67%.

1 Πορεία Υλοποίησης Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»

1.1 Εισροές – Εκταμίευση Δόσεων Σχεδίου

Οι εισροές του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», ήτοι η εκταμίευση των χρημάτων που θα λάβει η χώρα μας από την Ε.Ε., ακολουθούν προσυμφωνημένο χρονοδιάγραμμα και πραγματοποιούνται σύμφωνα με την ολοκλήρωση συγκεκριμένων σχετικών οροσήμων και στόχων. Ο προγραμματισμός εκταμίευσης των πόρων του «Ελλάδα 2.0» καταγράφεται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 1: Εκταμίευση Δόσεων από Ε.Ε.

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ (εκατ. €)	ΔΑΝΕΙΑ (εκατ. €)
Προκαταβολή (13%)	2.310,61	1.654,58
Γ Τρίμηνο 2021	1.718,14	1.845,49
Γ Τρίμηνο 2022	1.718,14	1.845,49
Δ Τρίμηνο 2022	1.718,14	-
Β Τρίμηνο 2023	1.718,14	-
Δ Τρίμηνο 2023	1.718,14	1.845,49
Β Τρίμηνο 2024	1.718,14	-
Δ Τρίμηνο 2024	1.718,14	1.845,49
Β Τρίμηνο 2025	1.718,14	-
Δ Τρίμηνο 2025	1.718,14	1.845,49
Γ Τρίμηνο 2026 (Αύγουστος)	-	1.845,49
ΣΥΝΟΛΟ	17.773,90	12.727,54

Στη χώρα έχουν εισρεύσει μέχρι σήμερα, μετά και την εκταμίευση της δεύτερης δόσης στις 19/01/2023, συνολικοί πόροι ύψους 11,09 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 5,75 δισ. ευρώ αφορούν το σκέλος των μη επιστρεπτέων ενισχύσεων (επιχορηγήσεις) και 5,36 δισ. ευρώ το σκέλος των δανείων.

Συγκεκριμένα, τον Αύγουστο του 2021 εκταμιεύτηκε από την Ε.Ε. η προκαταβολή συνολικού ύψους 3,96 δισ. ευρώ (επιχορηγήσεις 2,31 δισ. ευρώ και δάνεια 1,65 δισ. ευρώ), τον Απρίλιο του 2022, μετά την ολοκλήρωση των πρώτων δεκαπέντε (15) συμφωνημένων οροσήμων και στόχων, εκταμιεύτηκε η πρώτη δόση συνολικού ύψους 3,56 δισ. EUR (επιχορηγήσεις 1,72 δισ. ευρώ και δάνεια 1,84 δισ. ευρώ) και, όπως προαναφέρθηκε, τον Ιανουάριο του 2023 εκταμιεύτηκε η δεύτερη δόση συνολικού ύψους 3,56 δισ. EUR (επιχορηγήσεις 1,72 δισ. ευρώ και

δάνεια 1,84 δισ. ευρώ) βάσει του σχετικού αιτήματος της Ελλάδος που υπεβλήθη στο τέλος Σεπτεμβρίου μετά την εκπλήρωση των 28 συμφωνημένων οροσήμων και στόχων.¹

Σύμφωνα με τον χρονοπρογραμματισμό του Πίνακα 1 εκκρεμεί η υποβολή του τρίτου αιτήματος πληρωμής για την αποδέσμευση 1,72 δισ. ευρώ μη επιστρεπτέας ενίσχυσης ύψους για την κατάθεση του οποίου θα πρέπει να ολοκληρωθούν επιτυχώς 39 ορόσημα και 3 στόχοι.

1.2 Εκροές - Δαπάνες Σχεδίου

1.2.1 Μη Επιστρεπτέες Ενισχύσεις (Επιχορηγήσεις)

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται η συνολική εκτέλεση δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) για το 2022, ήτοι από 1/1/2022 έως 31/12/2022. Ειδικότερα, καταγράφονται αναλυτικά τα ποσά που εκταμιεύτηκαν για το αμιγώς εθνικό σκέλος του ΠΔΕ, για το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ και για το Σχέδιο «Ελλάδα 2.0».

Πίνακας 2: Εκτέλεση Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων από 1/1/2022 έως 31/12/2022

ΠΔΕ 2022	ΟΡΙΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ Π/Υ (εκατ.€)	ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ Π/Υ (εκατ.€)	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ 31/12/2022 (εκατ.€)	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΕΤΗΣΙΟΥ ΣΤΟΧΟΥ (εκατ.€)
ΑΜΙΓΩΣ ΕΘΝΙΚΟ	1.300,00	2.102,17	1.695,51	80,66%
ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ	3.198,59	4.158,17	2.843,20	68,36%
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ	6.500,00	9.124,19	6.486,42	71,09%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	10.989,59	15.384,53	11.025,13*	71,66%

*Δαπάνες ύψους 621 εκατ. ευρώ περίπου αφορούν την αντιμετώπιση της πανδημίας (δαπάνες COVID).

Ο αρχικός ετήσιος στόχος δαπανών (δαπάνες 2022) που προέβλεπε ο προϋπολογισμός του 2022 το «Ελλάδα 2.0» ανέρχονταν σε 3,2 δισ. ευρώ και αναθεωρήθηκε, σε επόμενο στάδιο, σε 4,2 δισ. ευρώ. Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν τελικά μέσα στο έτος ανήλθαν σε 2,8 δισ. ευρώ, γεγονός που συνεπάγεται ότι το ποσοστό επίτευξης του ετήσιου στόχου ανήλθε σε 68%. Τα ποσοστά επίτευξης ετήσιων στόχων του εθνικού και συγχρηματοδοτούμενο σκέλους του ΠΔΕ υπολογίζονται σε 81% και 71%, αντίστοιχα.

¹ Ως ορόσημα νοούνται τα ποιοτικά και ως στόχοι τα ποσοτικά μέτρα προόδου των μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων του Σχεδίου.

Από την έναρξη του Σχεδίου μέχρι και 31/12/2022 οι συνολικές δαπάνες του σκέλους των επιχορηγήσεων του «Ελλάδα 2.0» ανέρχονται σε 3,15 δισ. ευρώ (2021: 0,3 δισ. ευρώ, 2022: 2,85 δισ. ευρώ). Ο πίνακας 3 παρουσιάζει αναλυτικά ανά τρίμηνο την εξέλιξη των δαπανών του σκέλους των επιχορηγήσεων του «Ελλάδα 2.0».

Πίνακας 3: Εξέλιξη Δαπανών Σκέλους Επιχορηγήσεων του «Ελλάδα 2.0» έως 31/12/2022

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ (εκατ. €)
Γ Τρίμηνο 2021	86,54
Δ Τρίμηνο 2021	220,0
Α Τρίμηνο 2022	1,43
Β Τρίμηνο 2022	897,22
Γ Τρίμηνο 2022	350,87
Δ Τρίμηνο 2022	1.375,53
ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	3.149,74

Ωστόσο, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι, ένα μεγάλο ποσοστό των ανωτέρω δαπανών αντιστοιχεί σε λογιστικές δαπάνες (λογιστικές πληρωμές). Με τον όρο λογιστικές πληρωμές νοούνται οι μεταβιβάσεις πόρων από το Ταμείο προς δημόσιους φορείς και τράπεζες. Οι μεταβιβάσεις αυτές στην πραγματικότητα είναι απλές (ενδιάμεσες) μεταφορές μεταξύ λογαριασμών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στην Τράπεζα της Ελλάδας και όχι πληρωμές προς τους δικαιούχους των δράσεων και έργων. Δεν συμμετέχουν στον υπολογισμό του ΑΕΠ και δεν έχουν επίπτωση στην πραγματική οικονομία.

Με βάση αξιολόγηση του ΕΝΑ που βασίζεται σε αναλυτικό πίνακα πληρωμών ανά έργο, οι λογιστικές πληρωμές εκτιμώνται περίπου σε 2,022 δισ. ευρώ και αφορούν, μεταξύ άλλων, σε μεταφορές χρημάτων από το Ταμείο προς τους φορείς υλοποίησης των έργων, όπως, για παράδειγμα, προς το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας για τη διαχείριση των δράσεων του εξοικονομώ κατ' οίκον, προς τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) για δράσεις κατάρτισης εργαζομένων και ενίσχυσης απασχόλησης, προς τον ΔΕΔΔΗΕ και τον ΑΔΜΗΕ για έργα αναβάθμισης των δικτύων τους κτλ.

Αντίστοιχα, με βάση την παραπάνω ανάλυση, οι συνολικές πραγματικές δαπάνες, ήτοι οι πραγματικές πληρωμές προς επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα, που αποτελούν ρευστότητα για την πραγματική οικονομία μέχρι και 31/12/2022 εκτιμώνται σε περίπου 1,128 δισ. ευρώ.

Πίνακας 4: Λογιστικές και Πραγματικές Δαπάνες Σκέλους Επιχορηγήσεων του «Ελλάδα 2.0» έως 31/12/2022

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (εκατ. €)	ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ (ΠΑΡΚΑΡΙΣΜΑ ΧΡΗΜΑΤΩΝ) (εκατ. €)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (εκατ. €)
3.128	2.022	1.150

1.2.2 Δάνεια

Οι συνολικοί πόροι του σκέλους των Δανείων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» ανέρχονται σε 12,7 δισ. ευρώ. Οι διαθέσιμοι πόροι (προκαταβολή, 1η δόση και 2η δόση) μέχρι και τον Ιανουάριο του 2023 για το σκέλος των δανείων είναι 5,35 δισ. ευρώ.

Για τη διάθεση των διαθέσιμων δανειακών πόρων στην πραγματική οικονομία έχουν υπογραφεί συμβάσεις συνεργασίας με εννέα τραπεζικά ιδρύματα (Εθνική Τράπεζα, Τράπεζα Πειραιώς, Alpha Bank, Eurobank, Optima Bank, Παγκρήτια Τράπεζα, Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης). Οι συμβάσεις συνεργασίας που έχουν υπογραφεί μέχρι σήμερα, όπως αναλυτικά παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα, αφορούν συνολικό ποσό 2,62 δισ. ευρώ, ήτοι αφορούν το 49% των διαθέσιμων δανειακών πόρων του Ταμείου.

Πίνακας 5: Συνεργαζόμενες Τράπεζες με το «Ελλάδα 2.0»

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΟΣΑ (εκατ. €)
ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.	400.000.000
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	400.000.000
EUROBANK Α.Ε.	400.000.000
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.	400.000.000
OPTIMA BANK Α.Ε.	400.000.000
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.	70.000.000
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.	150.000.000
EUROPEAN BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT (EBRD)	200.000.000
EUROPEAN INVESTMENT BANK (EIB)	500.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	2.620.000.000

Ειδικότερα, από την έναρξη του Σχεδίου μέχρι και 31/12/2022, έχουν κατατεθεί προς έγκριση στα τραπεζικά ιδρύματα 291 επενδυτικά σχέδια συνολικού προϋπολογισμού 10,53 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 4,50 δισ. ευρώ είναι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, 3,51 δισ. ευρώ είναι ίδια κεφάλαια των επενδυτών και 2,52 δισ. ευρώ κεφάλαια των τραπεζών.

Από τα 291 επενδυτικά σχέδια έχουν συμβασιοποιηθεί μέχρι 31/12/2022 μόλις τα 68, ήτοι το 23% των επενδυτικών σχεδίων, συνολικού προϋπολογισμού 3,22 δισ. ευρώ. Οι πόροι του «Ελλάδα 2.0» που αντιστοιχούν στα 68 συμβασιοποιημένα επενδυτικά σχέδια ανέρχονται σε 1,20 δισ. ευρώ, από τα οποία, όμως, έχουν εκταμιευτεί προς τις επιχειρήσεις, μέχρι και την 31/12/2022, μόλις τα 118,5 εκατ. ευρώ. Συνεπώς, το συνολικό ποσό που έχουν λάβει οι επιχειρήσεις από τους πόρους του «Ελλάδα 2.0» αντιστοιχεί σε ένα πραγματικό ποσοστό απορρόφησης της τάξης του 0.9% επί των συνολικών δανειακών πόρων και 2,2% επί των διαθέσιμων δανειακών πόρων.

Πίνακας 6: Εξέλιξη Δαπανών Σκέλους Δανείων του «Ελλάδα 2.0» έως 31/12/2022

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ (εκατ. €)
Γ Τρίμηνο 2021	0
Δ Τρίμηνο 2021	0
Α Τρίμηνο 2022	0
Β Τρίμηνο 2022	0
Γ Τρίμηνο 2022	10,17
Δ Τρίμηνο 2022	108,36
ΣΥΝΟΛΟ	118,53

1.2.3 Δάνεια – Ειδικά Θέματα

Στο πεδίο χορήγησης δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καταγράφονται δύο (2) σημαντικές παρατηρήσεις που εκτιμούμε ότι μεσοπρόθεσμα θα έχουν αρνητική επίπτωση στην αποτελεσματικότητα και στόχευση των πόρων καθώς και ότι θα δημιουργήσουν στρέβλωση στον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων. Ειδικότερα, αναφέρουμε:

- τη στρατηγική επιλογή ενίσχυσης των επιχειρηματικών ομίλων και μεγάλων επιχειρήσεων μέσω των δανείων του Ταμείου
- τον αποκλεισμό των Συνεταιριστικών Τραπεζών από τη διαχείριση των χρηματοδοτικών εργαλείων του Ταμείου.

Ενίσχυση επιχειρηματικών ομίλων και μεγάλων επιχειρήσεων:

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται τα πρώτα 41 δάνεια που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του «Ελλάδα 2.0» με βάση αναλυτικά στοιχεία μέχρι 31 Οκτωβρίου 2022 που δόθηκαν στη δημοσιότητα στο πλαίσιο ενημέρωσης για την πορεία υλοποίησης του Ελληνικού Σχεδίου. Το συνολικό ποσό των εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων ανέρχεται σε 1,8 δισ. ευρώ εκ των οποίων τα 824 εκ. ευρώ αντιστοιχούν σε δάνεια του ΤΑΑ.

Ειδικότερα, τα δάνεια του Ταμείου ήτοι το σύνολο των 824 εκ. ευρώ αναλύονται σε:

- 760 εκ. ευρώ περίπου (ποσοστό 92%) που αντιστοιχούν σε 22 δάνεια, κατευθύνονται σε μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις με μέγεθος αιτούμενου από το ΤΑΑ ποσού δανείου που κυμαίνεται από 15 εκ. ευρώ έως 200 εκ. ευρώ.
- 33,7 εκ. ευρώ περίπου (ποσοστό 4%) που αντιστοιχούν σε 6 δάνεια κατευθύνονται σε μεσαίες επιχειρήσεις με μέγεθος αιτούμενου από το ΤΑΑ ποσού δανείου που κυμαίνεται από 5 εκ. ευρώ έως 10 εκ. ευρώ.
- 29,9 εκ. ευρώ περίπου (ποσοστό 3,6%) που αντιστοιχούν σε 10 δάνεια κατευθύνονται σε μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις με μέγεθος αιτούμενου από το ΤΑΑ ποσού δανείου που κυμαίνεται από 1 εκ. ευρώ έως 5 εκ. ευρώ.
- 1,5 εκ. ευρώ περίπου (ποσοστό 0,2%) που αντιστοιχούν σε 3 δάνεια κατευθύνονται σε μικρές επιχειρήσεις με μέγεθος αιτούμενου από το ΤΑΑ ποσού δανείου κάτω από 1 εκ. ευρώ

Πίνακας 7: Συμβασιοποιημένα Δάνεια «Ελλάδα 2.0»
ανά Εταιρεία και Επιχειρηματικό Όμιλο έως Οκτώβριο 2022

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΑΝΕΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΔΑΝΕΙΩΝ (σε €)	ΕΠΕΝΔΥΣΗ
AVIS	2	200.000.000	Προμήθεια στόλου ηλεκτροκίνητων οχημάτων
SUNLIGHT, PUBLIC, S OFTONE & ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ - Εταιρείες του ΟΜΙΛΟΥ OLYMPIA (ΓΕΡΜΑΝΟΣ)	4	147.125.679	Εκσυγχρονισμός υφιστάμενης παραγωγικής δυναμικότητας, Ψηφιακός Μετασχηματισμός, Αναβάθμιση παρεχόμενων υπηρεσιών και τεχνολογιών, Ανάπτυξη μονάδας παραγωγής εξαρτημάτων μπαταρίας
ΟΤΕ - Εισηγμένη στο ΧΑΑ	1	93.750.000	Ανάπτυξη ευρυζωνικού δικτύου και δικτύου οπτικής ίνας μέχρι το σπίτι
AUTOHELLAS (HERTZ) Εταιρεία του ΟΜΙΛΟΥ ΒΑΣΙΛΑΚΗ Εισηγμένη στο ΧΑΑ	1	85.048.428	Προμήθεια στόλου ηλεκτροκίνητων οχημάτων
WIND	1	49.593.625	Ανάπτυξη σταθερού ευρυζωνικού δικτύου
ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ, MART KAS & KARY - Εταιρείες του ΟΜΙΛΟΥ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗ	4	46.575.000	Ενεργειακή αναβάθμιση επιχείρησης
DEMO ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ	2	45.934.544	Κατασκευή βιομηχανικού συγκροτήματος παραγωγής φαρμάκων, Ανάπτυξη νέου ερευνητικού κέντρου βιοτεχνολογίας
SUPERMARKET METRO - Εταιρεία του ΟΜΙΛΟΥ ΠΑΝΤΕΛΙΑΔΗ	3	24.603.389	Ανάπτυξη φωτοβολταϊκών συστημάτων
ΕΛΠΕ - Εισηγμένη στο ΧΑΑ	1	20.894.500	Ψηφιακός Μετασχηματισμός
ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - Εταιρεία συμφερόντων ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΡΑΤΖΗ	1	15.206.580	Ανακαίνιση και αναβάθμιση ξενοδοχειακού συγκροτήματος

GENEPHARM ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ	2	15.591.688	Ανάπτυξη νέας μονάδας παραγωγής φαρμάκων και έργα έρευνας και ανάπτυξης
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΤΟΥΡΗΣ ΑΕ	2	15.000.000	Κατασκευή νέου ξενοδοχείου
ΑΤΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ - Εταιρεία του ΟΜΙΛΟΥ MARFIN Εισηγμένη στο ΧΑΑ	2	8.171.951	Ψηφιοποίηση συστημάτων στα πλοία του Ομίλου
ΑΚΤΗ ΚΑΛΥΒΕΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	2	7.212.396	Κατασκευή νέου ξενοδοχείου
ΟΜΙΛΟΣ ΕΓΝΑΤΙΑ - Κατασκευαστικός και βιομηχανικός ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	2	7.006.031	Ανάπτυξη φωτοβολταϊκού πάρκου
ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	2	6.250.000	Ενεργειακή αναβάθμιση υποδομών
ΚΑΥΚΑΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	2	5.028.931	Κατασκευή νέου κέντρου αποθήκευσης και διανομής εμπορευμάτων
ΠΕΤΡΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕΒΕ - ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ Εισηγμένη στο ΧΑΑ	2	4.973.537	Δημιουργία νέας γραμμή συναρμολόγησης ηλεκτροκίνητων δίκυκλων οχημάτων
ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ	2	4.849.199	Εκσυγχρονισμός μεταλλευτικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΓ.ΛΟΥΚΑΣ)	2	4.845.000	Ανάπτυξη ογκολογικού τμήματος και ψηφιακός μετασχηματισμός της κλινικής
RATMOS AKTIS - Εταιρεία συμφερόντων SMERemediumCap (Fund ΚΑΡΑΜΟΥΖΗ)	2	3.200.000	Επέκταση και εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακής μονάδας

MEGARA RESINS (Χημική Βιομηχανία)	1	3.155.000	Κατασκευή κέντρου logistics και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων
THRACE NONWOVENS & GEOSYNTHETICS - Θυγατρική της εισηγμένης στο ΧΑΑ εταιρείας ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΘΡΑΚΗΣ	1	3.000.000	Ανάπτυξη φωτοβολταϊκών σταθμών
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΜΥΔΩΝ	1	2.560.000	Ανάπτυξη φωτοβολταϊκών σταθμών
AVIN & CORAL - Θυγατρικές του εισηγμένου στο ΧΑΑ ΟΜΙΛΟΥ MOTOR OIL	2	2.216.000	Κατασκευή σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ - Διατραπεζική εταιρεία	1	1.052.545	Ψηφιοποίηση συστημάτων
PLANET ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ	1	791.778	Ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίου γραφείων
SPYRIDAKOS GROUP I.K.E	1	563.685	Ενεργειακή αναβάθμιση ξενοδοχείου
SUNBEAM ENERGY I.K.E.	1	187.500	Ανάπτυξη φωτοβολταϊκού σταθμού
ΣΥΝΟΛΟ	41	824.386.986	

Αποκλεισμός συνεταιριστικών τραπεζών από τα χρηματοδοτικά εργαλεία:

Η πρόσκληση προς πιστωτικά ιδρύματα για συνεργασία με σκοπό την από κοινού παροχή δανείων προς χρηματοδότηση επιλέξιμων επενδύσεων στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (πρόσκληση 439) εκδόθηκε στις 30.9.2021. Σύμφωνα με τα όσα προβλέπονταν στην οικεία πρόσκληση τα δάνεια που θα χορηγηθούν θα καλύπτουν κατ' ανώτατο όριο ποσοστό ύψους πενήντα

τοις εκατό (50%) του συνολικού επιλέξιμου επενδυτικού κόστους των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων, ενώ η ιδιωτική συμμετοχή του Τελικού Αποδέκτη θα καλύψει, κατ' ελάχιστον, ποσοστό ύψους είκοσι τοις εκατό (20%) του συνολικού επιλέξιμου επενδυτικού κόστους. Ποσοστό ύψους τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού επιλέξιμου επενδυτικού κόστους θα καλυφθεί μέσω Δανείου Συγχρηματοδότησης. Στα Δάνεια Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και στα Δάνεια Συγχρηματοδότησης εφαρμόζεται η αρχή της σύμμετρης ικανοποίησης ("pari passu") ως προς τις αποπληρωμές και τις χορηγηθείσες εξασφαλίσεις. Στα πιστωτικά ιδρύματα που θα επιλεγούν θα διατίθεται, σύμφωνα με την Επιχειρησιακή Συμφωνία, το αρχικό ποσό των €200.000.000 (η «Πρώτη Εκταμίευση»).

Οι όροι της πρόσκλησης που καθιστούν τη διαγωνιστική διαδικασία «απαγορευτική» για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι (i) το όριο δόσης των 20 εκατ. ευρώ (αίτημα από Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών ΕΣΤΕ για αναθεώρηση του ορίου στα 10 εκατ. ευρώ) καθώς και (ii) το όριο ύψους κεφαλαίων που χαρακτηρίζεται "απαγορευτικό" για τις μικρότερες τράπεζες. Τέλος μια ρύθμιση που θα έδινε ουσιαστική δυνατότητα συμμετοχής στις Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι η πρόβλεψη για συνεργασίες μεταξύ δύο πιστωτικών ιδρυμάτων στις περιπτώσεις μεγάλων επενδυτικών σχεδίων, χωρίς να ζητηθούν επιπλέον εξασφαλίσεις από αυτές που προβλέπονται για τα υπόλοιπα δάνεια.

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες λειτουργούν ως ένας σημαντικός μοχλός περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς στηρίζουν τις επιχειρήσεις της περιφέρειας. Παρέχουν στήριξη στα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων αυτών, για τις οποίες ο δανεισμός μέσω των συστημικών τραπεζών είναι ιδιαίτερα δύσκολος έως απαγορευτικός. Ο αποκλεισμός λοιπόν των Συνεταιριστικών Τραπεζών από τις διαγωνιστικές διαδικασίες επιλογής χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων για τη διαχείριση των χρηματοδοτικών εργαλείων, μεταφράζεται σε αυτόματο αποκλεισμό των επιχειρήσεων που ενισχύονται από τις τράπεζες αυτές. Θα πρέπει να τονιστεί ότι, ένας μεγάλος αριθμός των «αποκλεισμένων» επιχειρήσεων είναι νέες υγιείς και δυναμικές επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη για χαμηλότοκη δανειοδότηση των επενδυτικών τους σχεδίων και οι οποίες μέσω της στήριξης αυτής μπορούν να επιτύχουν μεταξύ άλλων το scale – up.

1.3 Εντάξεις Έργων – Φυσικό Αντικείμενο Σχεδίου

Από την έναρξη του Σχεδίου μέχρι 31/12/2022, έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 502 έργα συνολικού προϋπολογισμού 15,8 δισ. ευρώ. Ο παρακάτω πίνακας αποτυπώνει αναλυτικά τον αριθμό, τον προϋπολογισμό και τις δαπάνες των ενταγμένων έργων ανά πυλώνα και άξονα του «Ελλάδα 2.0».

Πίνακας 8: Αριθμός, Προϋπολογισμός και Δαπάνες Ενταγμένων Έργων ανά Πυλώνα έως 31/12/2022

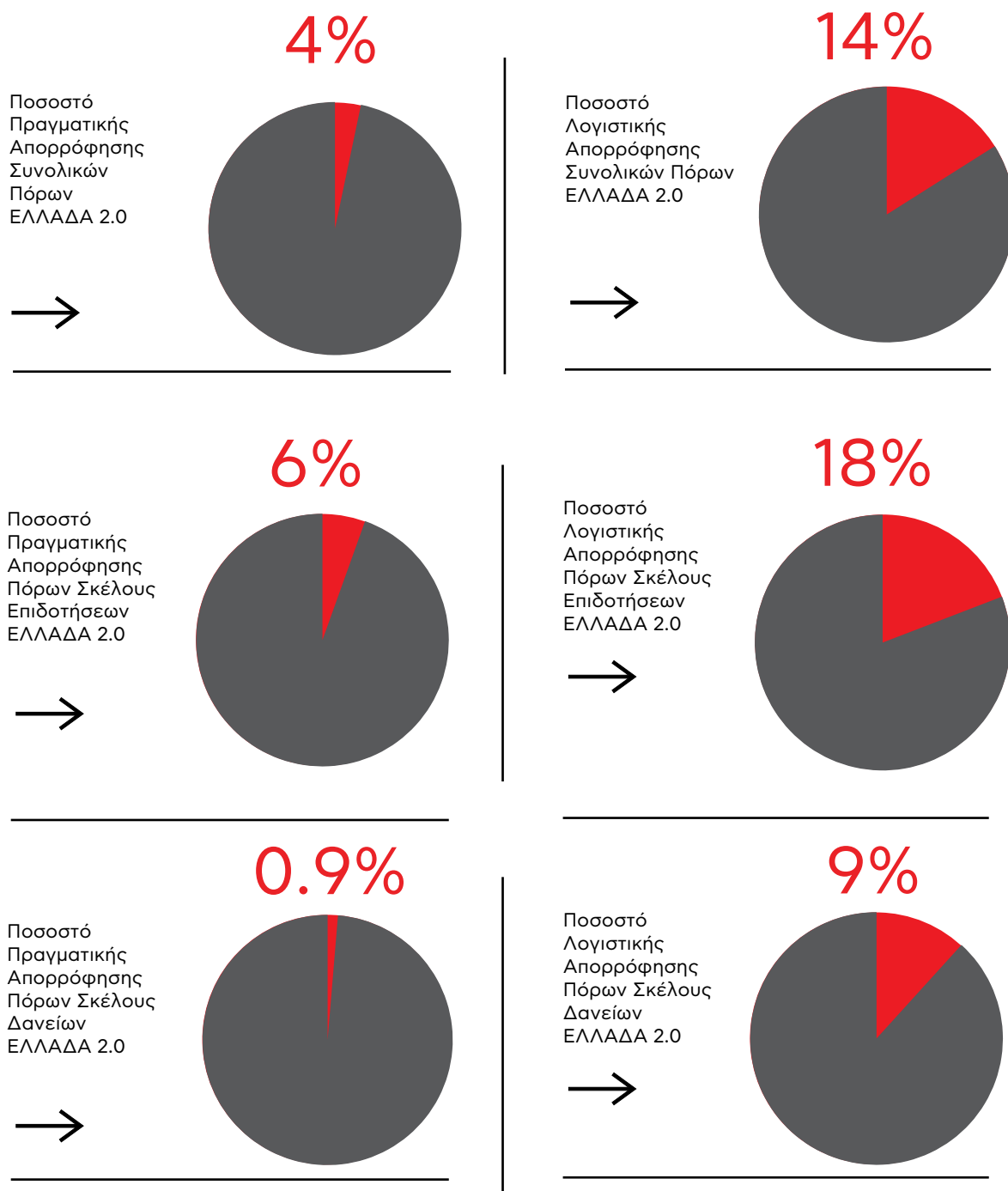
ΠΥΛΩΝΕΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟ- ΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ (σε εκατ. €)	ΕΠΕΝΔΥ- ΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΠΟΥ ΚΙΝΗΤΟ- ΠΟΙΟΥΝΤΑΙ (σε εκατ. €)	ΕΝΤΑΞΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΕΡΓΩΝ	ΠΡΟΫΠΟΛΟ- ΓΙΣΜΟΣ ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ (σε εκατ. €)	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΩΣ 31/12/2022
1. Πράσινη Μετάβαση	6.194	11.604	79	4.795,20	1.357,09
2. Ψηφιακή Μετάβαση	2.177	2.337	59	2.262,40	408,31
3. Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή	5.184	5.268	126	4.313,61	780,38
4. Ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας	4.840	8.739	238	4.405,50	603,96
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	18.395	27.948	502	15.776,70	3.149,74

1.4 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του «Ελλάδα 2.0»

Η πορεία των οικονομικών επιδόσεων και οι δείκτες απορρόφησης του Ταμείου προκαλούν προβληματισμό. Οι συνολικές δαπάνες (σκέλος Δανείων + σκέλος Επιχορηγήσεων) υπολογίζονται σε 4,35 δισ. ευρώ, με πραγματικές δαπάνες μόλις 1,25 δισ. ευρώ. Στη βάση αυτών, η (λογιστική) απορρόφηση των συνολικών πόρων του «Ελλάδα 2.0» υπολογίζεται σε 14% και η πραγματική απορρόφηση σε 4%.

Ειδικότερα, η (λογιστική) απορρόφηση ως προς τους συνολικούς πόρους του σκέλους των επιδοτήσεων του «Ελλάδα 2.0» υπολογίζεται σε 18% και η πραγματική απορρόφηση ως προς τους συνολικούς πόρους του σκέλους των επιδοτήσεων σε 6%. Αντίστοιχα, η (λογιστική) απορρόφηση ως προς τους συνολικούς δανειακούς πόρους του «Ελλάδα 2.0» υπολογίζεται σε 9% και η πραγματική απορρόφηση ως προς τους συνολικούς πόρους των δανειακών πόρων μόλις 0,9%.

Διάγραμμα 1: Πραγματική και Λογιστική Απορρόφηση Συνολικών Πόρων
(Επιδοτήσεων και Δανείων) μέχρι 31/12/2022

2 Πορεία Υλοποίησης ΕΣΠΑ 2014 – 2020

Τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 εγκρίθηκαν από την Ε.Ε. τον Δεκέμβριο του 2014. Η επιλέξιμη περίοδος του ΕΣΠΑ 2014-2020 λήγει στις 31-12-2023 με βάση τον κανόνα ν+3.

Οι δείκτες απορρόφησης για το σύνολο των προγραμμάτων, πλην του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ), στο τέλος του 2022 ήταν: α) ποσοστό ενταγμένων έργων 156%, β) ποσοστό νομικών δεσμεύσεων 125% και γ) πραγματική απορρόφηση 83% (Για το ΠΑΑ η πραγματική απορρόφηση ήταν μόλις 68%). Επομένως απαιτείται εντός του 2023, τελευταία επιλέξιμη χρονιά του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, απορρόφηση ενός σημαντικού ποσοστού της τάξης του 17% των πόρων, που αντιστοιχούν σε περίπου 3,2 δισ. ευρώ κοινοτικής συνδρομής .

ΕΣΠΑ 2014 – 2020, απορρόφηση ενός σημαντικού ποσοστού της τάξης του 17% των πόρων, που αντιστοιχούν σε περίπου 3,2 δισ. ευρώ κοινοτικής συνδρομής .

Πίνακας 9: Απορρόφηση ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα έως 31/12/2022

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (σε εκατ. €)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (σε εκατ. €)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	2.619,10	146,35%	127,05%	2.301,11	87,86%
Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	6.856,60	144,03%	127,20%	6.252,31	91,19%
Θάλασσα & Αλιεία	379,75	132,57%	102,34%	202,84	53,42%
Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα	502,78	133,60%	103,59%	329,99	65,63%
Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	3.880,21	167,54%	107,76%	2.530,42	65,21%
Τεχνική Βοήθεια	283,75	128,48%	124,73%	283,75	100,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΜΕΑΚΩΝ	2.619,10	149.62%	120.49%	11.900,43	81.95%
Αττική	840,20	170,99%	144,54%	798,70	95,06%
Ανατολική Μακεδονία Θράκη	365,70	199,12%	148,42%	307,08	83,97%
Βόρειο Αιγαίο	215,47	184,19%	126,72%	186,26	86,44%
Δυτική Ελλάδα	359,47	191,73%	138,70%	285,98	79,56%
Δυτική Μακεδονία	235,56	196,55%	128,88%	162,79	69,11%

Ήπειρος	236,40	172,82%	142,78%	208,06	88,01%
Θεσσαλία	301,36	182,71%	138,33%	246,80	81,90%
Ιόνια Νησιά	161,36	220,30%	145,86%	139,35	86,36%
Κεντρική Μακεδονία	715,87	167,16%	137,34%	690,12	96,40%
Κρήτη	315,36	165,93%	130,52%	284,96	90,36%
Νότιο Αιγαίο	77,42	172,71%	147,66%	75,38	97,36%
Πελοπόννησος	203,92	226,08%	171,91%	176,45	86,53%
Στερεά Ελλάδα	96,61	140,46%	117,23%	79,47	82,26%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ	4.124,72	180,66%	140,26%	3.641,41	88,28%
Ελλάδα-Αλβανία	45,97	127,84%	127,84%	30,04	65,35%
Ελλάδα-Βουλγαρία	110,72	120,46%	120,46%	77,01	69,55%
Ελλάδα-Ιταλία	104,70	124,73%	124,73%	67,22	64,20%
Ελλάδα-Κύπρος	54,88	120,93%	120,93%	34,43	62,74%
Βαλκάνια-Μεσόγειος	33,46	121,75%	121,75%	27,91	83,42%
Ελλάδα-ΠΓΔΜ	38,65	130,72%	130,72%	24,86	64,33%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	388,37	123,68%	123,68%	261,46	67,32%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	19.035,28	156,10%	125,00%	15.803,31	83,02%

Δεδομένου ότι κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα πρέπει στο τέλος του 2023 να επιτύχει πραγματική απορρόφηση μεγαλύτερη ή ίση του 100% προκειμένου να μην υπάρχει απώλεια πόρων θα πρέπει να αξιολογήσουμε κάθε πρόγραμμα ξεχωριστά. Στο πλαίσιο αυτό, τα επιχειρησιακά προγράμματα που παρουσιάζουν χαμηλή απορρόφηση και επομένως αυξημένο δείκτη επικινδυνότητας απώλειας πόρων στο τέλος του 2023 είναι τα εξής:

- Πρόγραμμα Υποδομών Μεταφορών και Περιβάλλον απορρόφηση 65%.
- Πρόγραμμα Μεταρρύθμισης Δημοσίου Τομέα απορρόφηση 66%.
- Πρόγραμμα Θάλασσας και Αλιείας μόλις 53%.
- Περιφερειακό Πρόγραμμα Δυτικής Μακεδονίας απορρόφηση 69%.

Επίσης, ειδικότερα προβλήματα αντιμετωπίζουν και τα εξής προγράμματα:

- Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» στο ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τη χώρα μας τμήμα που αφορά την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) όπου η απορρόφηση είναι μόλις 46%!
- Περιφερειακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας στο τμήμα του προγράμματος που αφορά στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), με απορρόφηση 74%.

Τέλος, η εικόνα είναι άκρως ανησυχητική και για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης για το οποίο όπως ήδη αναφέρθηκε η απορρόφηση κυμαίνεται μόλις στο 67%, ήτοι οι πόροι που πρέπει να απορροφηθούν έως τέλος του 2023 ανέρχονται σε 2 δις. ευρώ κοινοτικής συνδρομής.

Πίνακας 10: Απορρόφηση Επιχειρησιακού
Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης ΕΣΠΑ 2014 – 2020 έως 31/12/2022

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (σε εκατ. €)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
Αγροτική Ανάπτυξη (ΠΔΕ)	6.127,72	104,60%	99,22%	4.094,99	66,83%
Αγροτική Ανάπτυξη (Τακτικός Π/Υ)	384,14	86,86%	86,86%	317,81	82,73%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	6.511,85	103,56%	98,50%	4.412,80	67,77%

FOCUS

Report

ΕΝΑ
Ινστιτούτο
Εναλλακτικών
Πολιτικών

ΕΝΑ Ινστιτούτο
Εναλλακτικών Πολιτικών
Ζαλοκώστα 8, 106 71 Αθήνα,
+30 210 364 7912

info@enainstitute.org
www.enainstitute.org